

Adelaidės
Lietuvių

ŽINIOS

Registered by Australia Post Publication No. SBH0561

Nr. 9 (571)

Adelaidė, 24.4.83

XXIV metai

LIETUVIŲ NAMŲ BIBLIOTEKA IR SPAUDOS KIOSKAS

"Kiekviena tauta užima civilizacijos žemėlapyje vietą pagal knygas, kurias ji perskaito."

E. Labure

Daugeliui yra žinoma, kad Lietuvių Namuose veikia Biblioteka ir Spaudos Kioskas. Tačiau esu tikras, kad ne visiems yra žinoma veiklos apimtis ir kiek asmenų yra įjungta į tą veiklą.

Lietuvių Namų Biblioteka ir Spaudos Kioskas veikia Adelaidės Lietuvių Sąjungos ribose ir jos vedėjas yra atsakingas A.L. S-gos Valdybai. Bibliotekos Spaudos Kiosko vedėjas rūpinasi naujų knygų užsakymu ir papildymu Bibliotekai, taip pat veda pilną finansinę atskaitomybę. Šalia knygų, Spaudos Kioskas rūpinasi naujomis plokštelėmis ir įvairiais rankdarbių išdirbiniais, kuriuos tautiečiai gali įsigyti gamintojo nustatyta kaina. Už tarpininkavimą Spaudos Kioskas gauna mažą komisiją.

Kiek liečia Bibliotekos veiklą, vedėjui nuoširdžiai talkininkauja pasikeisdamos šios Ponios: Garbaliauskienė, Kutkienė, Br.Lapšienė ir M.Neverauskienė. Vykdamt Bibliotekos ir Spaudos Kiosko veiklą, neišvengiamai susiduriama su įvairiomis išlaidomis, kaip tai: pašto, susirašinėjimo, nuolatinio knygų įrišimo ir kitomis išlaidomis. Reikia atsiminti, kad gana daug knygų ir plokštelių lieka neišplatinata. Per laiką tokių užsigulėjusių knygų susidaro nemažai, nors už jas reikia punktualiai atsiskaityti. Aiškiai yra pastebima, kad naujų knygų pirkėjų skaičius stipriai mažėja ir yra pavojus ateityje, kad naujoms lietuviškoms knygoms pasirodyti rinkoje gali susidaryti sunkios sąlygos.

To išvadoje Spaudos Kioskas turi investavęs nemažą sumą pinigų neišparduotose knygose, kas sudaro labai nelikvidų kapitalą. Spaudos Kioskas turi ieškoti būdų kaip surasti šiek tiek kapitalo įsigyti naujai išleistas knygas. Cia į pagalbą Spaudos Kioskui ateina mielos ir darbščios Bibliotekos rėmėjos Ponios, kurios laikas nuo laiko paruošia pietus ir gautą pelną iš pietų skiria Bibliotekos reikams.

Taip balandžio mėn. 10d. buvo paruošti labai geri pietūs, kurie sutraukė nemažai pietautojų. Ta pačia proga ALB Adelaidės Apylinkės Valdybos iniciatyva buvo suruoštas pagerbimas Valdybos išdininkui p. A. Mikeliūnui jo gražaus amžiaus sukakties proga, kas irgi prisidėjo prie pietų sėkmės.

Be to, Bibliotekos talkininkės Ponios suruošė loteriją ir knygų išpardavimą. (Knygų kainos buvo sumažinta iki 50%).

Visi tie parengimai pareikalavo nemaža darbo, bet rezultatai gavosi tikrai puikūs.

Aš dar kartą noriu nuoširdžiai padėkoti visiems tiešioginiai prisidėjusiems prie tų darbų ir kartu reiškiu gilią padėką visiems tautiečiams, parėmus Bibliotekos ir Spaudos Kiosko veiklą.

K. Pocius

Bibliotekos ir Spaudos Kiosko Vedėjas

TRADICINIS MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Tradicinis Motinos dienos minėjimas įvyks š.m. gegužės mėn. 8 d., (sekmadienį), Lietuvių Namuose.

Pranešame, kad Motinos Dieną skanius pietus gamins PALMD "Moterų Sekcija" Inc. Ponios. Mieli tautiečiai, savo skaitlingu dalyvavimu pagerbkime savo brangias Motinas! Taip pat kviečiame varduvininkus, sudarius kompanijas, atšvęsti savo draugų tarpe.

Programą, pagerbdami Motinas, daugumoje išpildys mūsų jaunimas.

Bendras vaišes - kavutę paruoš PALMD "Moterų Sekcija" Inc. Valdybos narės.

PALMD "Moterų Sekcija" Inc. Valdyba

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS ADELAIDĖS SKYRIAUSP R A N E Š I M A ISUBATVAKARIS

Gegužės 14 d., šeštadienį, 7.30 val. vak. Lietuvių Namuose įvyks Subatvakaris.

Programoje: vaidinimas "Lietuvos istorija - kaip galėjo būti" (Pauliaus Dundos), lietuvių tautiniai šokiai ("Zilvinas"), dainos ("Eglutės") ir lietuviškas žodis.

Taip pat programoje pasirodys ukrainiečių jaunimo liaudies ansamblis su šokiais, daina ir bandūros muzika. Ir daugiau...

Maloniai kviečiame visus tautiečius gausiai atsilankyti!

Po programos, grojant orkestrui, vyks pasilinksminimas. Prašome pasilikti - ypatingai jaunimą.

Įėjimas tik \$3.50 visiems.

PIETŪS, MUGĖ IR LOTERIJA

Gegužės 1 d., sekmadienį, 12 val. Lietuvių Namuose pietūs, mugė ir turtinga loterija.

Visas pelnas skiriamas paremti Adelaidės lietuvių jaunimo atstovui į 5-tąjį P.L. Jaunimo Kongresą, įvykstantį liepos ir rugpjūčio mėnesiais J.A.V. ir Kanadoje.

Lauksime Jūsų atsilankymo ir paramos!

MARŠKINUKAI (T-SHIRTS)

Jau galima įsigyti marškinukus (T-shirts) su užrašu "Australijos lietuviai" ir Australijos simboliu, kuriuos pagamino A.L. Jaunimo Sąjunga. Dydis nuo 2-tro (vaikams) iki 22-tro (suaugusiems) numerio. Kreipkitės pas R. Sabecki Lietuvių Namuose, Parapijoje, ar telefonu 426-569.

JAUNIMAS LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOJE

Sekančią jaunimo radijo valandėlę girdėsite balandžio 30 d., šeštadienį, įprastu laiku. Pasiklausykite!

PADEKA

Dėkojame A. Petruškevičienei, J. Didvalytei ir p. Gude-liui už aukas (po \$5.00) A.L. Jaunimo Sąjungai; taip pat dėkojame S.A. Ethnic Education Council (\$20.00) ir Adelai-

dės Lietuvių Sąjungos Valdybai (\$50.00) už aukas atstovui į Kongresą.

Visiems širdingas ačiū!

A.L.J.S. Valdyba

JAUNIMO DIENOS CANBERROJE

Balandžio mėn. 1-4 dienomis Canberroje įvyko JAUNIMO DIENOS. Dalyviai susirinko iš Sydnėjaus, Melbourne, Adelaidės ir Canberros. Dalyvavo visi (dešimt) Australijos atstovai į V P.L.J. Kongresą ir kiekvienas pristatė temą diskusijoms. Jų tarpe: Dvikalbiškumas, Tautinė išraiška mažose - didelėse kolonijose, Tauta ir tautybė (kuria pristatė Robertas Sabeckis), Mes ir Lietuvos jaunimas, Tautinis apsisprendimas.

Paskaitos buvo vykusios, diskusijos sėkmingos ir darnios. Tad, buvo pasiekta įvairių nutarimų, ypač liečiančių Australijos platformą V Kongrese. Nutarta apsiimti VI Kongresą ruošti Australijoje. Tai ilgainiui svarbus A.L.J.S. įsipareigojimas, jei tik V P.L.J. Kongresas nubalsuos už Australijos siūlymą.

Be atstovų, Jaunimo Dienose dalyvavo gražus būrys susidomėjusio jaunimo ir buvusių atstovų praėjusiuose kongresuose.

Canberros lietuvių vaišingumas ir sąžininga dienų ruošą sukėlė tinkamą nuotaiką suvažiavimui. Bravo Canberrai!

S.K.

J.J. BAČIŪNO VARDŲ BIBLIOTEKOS IR SPAUDOS KIOSKO

P R A N E Š I M A S

Gauta naujų medžio dirbinių ir gintaro karolių parduoti.

Dėkojame už fantus Bibliotekos loterijai: p.p. Šimkieni, Stasaitienei, Kutkaitei, Dubinskui, Lapšiui ir Neverauskui. Širdingas ačiū Ponioms ir Panelėms ruošusioms Bibliotekos pietus bei pietų tarnybai: p.p. Stasaitienei, Raginienei, Urbonienei, Kiverienei, Radzevičienei, Lelytei, Dainai Neverauskaitei ir Kutkaitei!

Bibliotekos Vadovybė

ANTANUI MIKELIŪNUI 75 METAI

Nuoširdus, pavyzdingas ir pareigingas mūsų tautietis Antanas Mikeliūnas kovo 27 d. sulaukė 75 metų.

Tur būt nėra Adelaidėje lietuvio, kuris nepažintų Antano Mikeliūno - vieno iš ryškiausių mūsų Apylinkės veikėjų, nes Jubiliatas, gyvendamas Adelaidėje visą laiką aktyviai reiškėsi lietuviškoje veikloje. Iš tos veiklos ypač paminėtina, kad 1956 m. įstojęs į Adelaidės Lietuvių Sąjungą, jis daug dirbo Sąjungai ir Lietuvių Namams, yra buvęs Sąjungos Valdybos išdininku ir vicepirmininku, ir už nuopelnus Sąjungai jam buvo suteiktas Garbės Nario vardas. Taip pat pažymėtina, kad jis jau šešti metai be pertraukos yra ALB Adelaidės Apylinkės Valdybos narys ir atlieka išdininko pareigas.

Šios brandžios amžiaus sukakties proga, ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba surengė balandžio 10 d. Lietuvių Namuose (per Bibliotekos ruoštus pietus) Antano Mikeliūno pagerbimą, kuriame Jubiliatą gražiais žodžiais pasveikino Apylinkės Valdybos ir lietuviškų organizacijų atstovai.

Valio, Antanui Mikeliūnui! Ilgiausių Metų!

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME ADELAIDĖS LIETUVIŲ SĄJUNGOS GARBĖS NARI, ALB ADELAIDĖS APYLINKĖS VALDYBOS IZDININKĄ, ANTANĄ MIKELIŪNĄ 75 METŲ AMŽIAUS SUKAKTYJE IR LINKIME SVEIKIAUSIŲ, SEKMINGIAUSIŲ IR ILGIAUSIŲ METŲ

ADELAIDĖS LIETUVIŲ SĄJUNGOS VALDYBA

P R A N E Š I M A S

Remdamiesi naujojo Adelaidės Lietuvių Radijo vedėjo p. L. Gerulaičio pageidavimu, pranešame, kad Lietuvių Radijo programų sustatymas ir užrašymas Lietuvių Namuose perkeliamas iš ketvirtadienio į trečiadienio vakarą.

Kadangi programų užrašymui yra reikalinga tylą ir ramybę, todėl prašome trečiadienių vakarais nenaudoti Lietuvių Namų scenos ir salės.

Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba

ADELAIDĖS LIETUVIŲ SĄJUNGOS NARIAI PRAŠOMI SUMOKĖTI NARIO MOKESTĮ UŽ 1983 METUS

6
"L I T U A N I A" N A U J I E N O S

Su dainą mylinčia bendruomene norime pasidalinti savo džiaugsmu. Choro šeima padidėjo dar vienu dirigentu, kadangi į "senąją tėviškę" sugrižo Vytautas Straukas, visiems adelaidiškiams gerai žinomų visuomenininkų p.p. Straukų sūnaitėlis.

Vytautas eilę metų mokė dainuoti Melbourne Dainos Sambūrį, o pernai, padirbėjęs trumpą laiką su negausiu Geelongo chorą, visai sėkmingai įjungė geelongiškius į Dainų Sventę. Ar dėl darnaus jų padainavimo, ar kaip vienintelis vyriškasis dirigentas, publikos buvo labai šiltai priimtas!

Tikimės, kad tuo pačiu, gal dar didesniu, jaunatvišku entuziazmu griebies Vytautai, antrojo dirigento lazdos. Linkime Tau sėkmės!

P.S. Mes choristai susitarėm tarp savęs sekančiai:

Katras iš jų mus daugiau mylės,
 kai mes kalbėsime - tylės,
 Mažiau mus bars
 ir mūsų norams pritars,
 to mes geriau klausysime
 ir repeticijas stropiai lankysime.

T.K.

P E N S I N I N K Ū I Š K Y L A

Balandžio mėn. 22 d., (penktadienį), PALMD "Moterų Sekcija" Inc. Valdyba ruošia pensininkų iškylą į Barossa Valley. Kelionė autobusu ten ir atgal - neapmokama.

Autobusas išvažiuoja iš Lietuvių Namų balandžio 22 d. 9 val. iš ryto ir grįžta 5 val. p.p. Maistas bus pagamintas vietoje, už kurį kiekvienas turės apmokėti.

Kas norėtų dalyvauti pensininkų iškyloje, prašome paskubėti užsirašyti pas p. R. Bajorūnienę, tel. 261-2572, nes tik kelios laisvos vietos liko autobuse.

Taip pat kviečiame, kas turi savo transportą, prisidėti prie mūsų iškylos.

PALMD "Moterų Sekcija" Inc. Valdyba

Lietuvis daug išsižadės:
Tautos, kalbos, net pavardės,
Bet mėgsta SIUPINI, jis tirštą...
M a i r o n i s

Adelaidės lietuvių pamėgtas, eilėje 22-as

Š I U P I N Y S

ivyksta šeštadienį, balandžio 30 d. L.K. Centro salėje. Pradžia 7 val.vak. "Tirštą" Siupinio programą visu rūpestingumu ruošia Vaidilos režis. V. Opulskis. Linksmi vaidinimai. Nuotaikingi kupletai. Už širdies tveriančios dainos. Kreivi šyptelėjimai...

✓ Bilietus galima įsigyti iš anksto pas platintojas, arba Siupinio dieną prie įėjimo. Kaina: \$3.00, pensininkams - \$2.00, besimokančiam jaunimui - \$1.00.

Kviečiame visus linksmi praleisti rudens vakarą.

L.K. Moterų Dr-jos Valdyba

Pastaba. ✓ Siupinio programą nebus kartojama, todėl praleista proga nebegriš.

PASIKEITIMAS LIETUVIŲ RADIJO VADOVYBĖJE

Sužinojome, kad Viktoras Baltutis pasitraukė ilgesniam laikui iš Lietuvių Radijo vedėjo pareigų, o naujuoju Lietuvių Radijo vedėju yra pakviestas Leonas Gerulaitis.

Dėkodami buvusiam vedėjui už per šešeris metus mums teiktas lietuviškas radijo programas, linkime naujam vedėjui kuo geriausios sėkmės šiose nelengvose pareigose.

P A D Ė K A

Adelaidės lietuviai sportininkai, vykstantieji į Ameriką su Australijos lietuvių sportininkų rinktine, nuoširdžiai dėkoja mūsų Gerbiamam klebonui kun. A. Spurgiui už \$50.00, V. Bielskienei už \$25.00 ir P. Snarskiui už \$20.00 aukas.

Dar kartą lietuviškas sportiškas ačiū!

Išvykos rinktinės sportininkai

ATSILYGINKIME UŽ ADELAIDĖS LIETUVIŲ ŽINIAS

8
APIE LIETUVĄ RAŠO AFRIKOJE

Beveik prieš trejus metus Simo Kudirkos įsteigta Kalinių Bičiulių Draugija Tasmanijoje jau spėjo išsiplėsti ne tik per visą Australiją, bet ir užjūriuose: Naujoje Zelandijoje, Japonijoje, Nepale, Afrikoje, Anglijoje, net Suomijoje...

Štai, Lusakoje (Zambijoje) vienas Bičiulis kas mėnesį rašo laiškus lietuviams kaliniams Rusijos gėlmėse. To paties Bičiulio pastangomis, didžiausias Zambijos ekumeninis krikščionių laikraštis NATIONAL MIRROR šių metų vasario 11 - 24 d. laidoje beveik per visą antrą puslapį atspausdino išsamų straipsnį apie "Krikščionių Persekiojimą Lietuvoje".

Straipsnis aprašo Gemmos - Jadvygos Stanelytės areštą ir teismą, kaip būdingą pavyzdį religinio persekiojimo mūsų Tėvynėje. Toliau minimi Kalinių Bičiuliai (Friends of the Prisoners, Post Office Box 12, Sandy Bay, Tasmania, 7005 - Australia), ir Lietuvoje veikiąs Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetas.

Džiugu, kad net tolimoje Zambijoje skelbiami mūsų Tėvynės vargai. Tai - Kalinių Bičiulių Draugijos nuopelnas, kuriai vadovauja didelis lietuvių draugas kunigas Greg Jordan, S.J. Šie atsiekimai yra dar nuostabesni tuo, kad Kalinių Bičiulių dauguma yra ne dypukai pabėgėliai, bet vietiniai gyventojai.

- kor.

S K E L B I M A S

Dr. Antanas V. Stankevičius, Dantų gydytojas, sugrįžęs iš Alice Springs, atidarė savo kabinetą:-

5th Floor, CML Building,
 45 King William St., Adelaide
 Tel. 212-7376 (A.H. 293-7826)

AMŽINA ATILSI!

- Kovo 30d. mirė Germa Krivickienė (a.a. Vlodo Krivicko žmona). Palaidota balandžio 8 d. Enfield General kapinėse.
- Balandžio 5 d. mirė Nadiežda Brovčenkienė (buv. "Vyttis" krepšininko N. Brovčenkos motina). Palaidota balandžio 8 d. Dudley Park kapinėse.

LAUREATĖ DR. GENOVAITĖ KAZOKIENĖ, LAIMĖJUSIĄ UŽ MOKS-
LINĮ VEIKALĄ "M.K. CIURLIŪNIO GYVENIMAS IR KŪRYBA" JAV LIET
BENDRUOMENĖS PREMIJĄ, NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME IR LINKIME
SĖKMĖS ATEITIES KŪRYBINIUOSE DARBUOSE.

"ADELAIDĖS LIETUVIŲ ŽINIŲ" REDAKCIJA

P O L I T I K A " A U Š R O J E "

Pirmasis lietuvių patriotinis laikraštis "Aušra", ku-
rio šimtmetį dabar minime, pradžioje nežadėjo apie politi-
ką rašyti... "kas dėl Lietuvos yra ar būtų naudinga, kas
vėl jai galėtų užkenkti, apie tai kiekvienas kitoniškai su-
pranta ir numano ir už savo darbus gali duoti atsakymą vien
sanžinei savo"... ir ..." mes nekliudysime iš pradžių ir
užrubežinės politikos". Tačiau gyvenimo eiga šias siauras
ribas žymiai išplėtė. Jau pats spaudos uždraudimas nebuvo
aplenktas, o jo nagrinėjimas jau buvo politika. "Aušra",
visą laiką nenustodama vilties, kad spauda bus leista,
stengėsi laikytis ramaus tono santykiuose su rusų vyriausy-
be ir siūlė lietuviams legalios kovos dėl spaudos grąžini-
mo ir lietuvių kalbos į mokyklas įvedimo formas: peticijas,
laikraščių propagandą, nutarimus. Vėliau, kai aušrininkai
neteko vilties ramiu būdu ką nors iš "maskolių" gauti, pasi-
rodė aštresni ir karštesni prieš rusų vyriausybę pasisaky-
mai.

Taip pat "Aušra" tyliai nepraleido santykių su lenkais
dėl jų lenkinimo politikos, ypač nuo to laiko, kai lenkų
laikraščiai nepalankiai sutiko "Aušros" pasirodymą. Juk
lenkiški laikraščiai Lietuvoje buvo skaitomi aukštesniojo
luomo, kurių "Aušra" stengėsi patraukti į lietuvių pusę,
nes tikėjosi "kad širdyse Lietuvos apšviestų vyrų, o ypa-
tingai bajorų, kurių tėvų tėvai dar gilioje senovėje buvo
tikrais giminės vadovais, mylinčiais savo tėviškę Lietuvą
ir savo kalbą, neužgeso meilė ir dėl savo brolių lietuvių"...
"Aušra" taip pat tikėjosi, "jog tie visi, kurie turi atlie-
kamą skatiką nuog savo kasdieninių reikalų neatsižadės
pasidalinti juomis su pavargusiais savo broliais reikaluose
dvasiško mūsų giminės apšvietimo". Kadangi lenkiškų laik-
raščių priešlietuviški straipsniai galėjo neigiamai atsi-
liepti šių visų žmonių nusistatyme, tai "Aušra" iš karto
griežtai stoji prieš lenkus. "Aušra" išjudino lietuvių
visuomenę ir sudarė pamatus tolimesnei lietuvių politi-
škai kovai.

P R A N E Š I M A S

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Adelaidės skyriaus narių visuotinis susirinkimas įvyks šį šeštadienį, balandžio mėn. 23 d., 3.30 val. po pietų, p.p. Stalbų sodyboje, 377 Tapleys Hill Road, Seaton, tel. 356-9638.

Važiuoti autobusais 29 arba 29J iš Currie Street iki 27 sustojimo.

Visiems nariams dalyvavimas privalomas. Po susirinkimo - subuvimas ir kavutė.

L.A.S. Valdyba

A.L. S-GOS NARIO MOKESTIS IR AUKOS LIETUVIŲ NAMAMS

\$13.00 - V.Vasiliauskas; \$10.00 - P.Stasaitis; \$8.00 - Č.Piečiukaitis; po \$7.00 - J.Jankūnas, S.Visockis; po \$6.00 - P.Dunda, E.Levinskas, P.Marčinskas, R.Mažeika, J.Paškauskas, J.Petraitis, A.Trinka, A.Visockienė.

PRENUMERATA, SKELBIMŲ MOKESTIS IR AUKOS "A.L. ŽINIOMS"

\$21.00 - A.Skeiryš; \$14.00 - A.Trinka; \$12.00 - V.Patupas; po \$10.00 - A.Gudas, H.Navasaitis; po \$7.00 - J.Jankūnas, E.Levinskas, R.Mažeika, V.Morkys, C.Piečiukaitis, J.Puišys, V.Vasiliauskas, S.Visockis.

Visiems nuoširdžiai dėkoja

Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba

"VYTIS" QUIZ 18 tr. I - Nr.19, II - Nr.55, III - Nr.92
19 tr. I - Nr.12, II - Nr.39, III - Nr.57.

Medžiagą sekančiam A.L. Žinių numeriui prašome pristatyti Redakcijai į namus iki penktadienio, balandžio 29 d. Prenumerata \$7.00 metams; mokestis už padėkas, užuojautas, sveikinimus ir skelbimus nuo \$5.00 iki \$20.00.

Redakcija: P. Bielskis
58 Marlborough Street,
MALVERN, S.A. 5061 Tel. 271 7257

Administracija: Lithuanian House
6 Eastry Street, Norwood, S.A. 5067
Tel. 42 1074